

༡༣། རྩོམ་པར་འཛམ་པའི་བྱུང་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་
བུམ་པ། ཞིལ་དབུལ་དང་རྒྱས་ལ་གསེར། དབང་ལ་ཟངས་ཏེ་དག་པོ་ལྷགས། ཡང་ན་ཁམ་པའམ་ཤིང་
ཡང་རུང་། ལས་མཐུན་ཁ་དོག་ཅན་དུ་བྱ། ལས་མཐུན་རས་ཀྱིས་མགུལ་པ་དགྱི། དག་བའི་ཤིང་ངམ་
གདུག་པ་ཅན། ལས་དང་མཐུན་པས་ཁ་བརྒྱན་ཏེ། སུ་རུ་རྩ་ཏེ་ཅན་དན་དཀར། དམར་དང་ལུ་སྒྲན་
རིན་ཆེན་ལྷ། རྒྱན་འབབ་རྒྱས་བཀའ་ལས་གསུམ་ལའོ། དྲག་པོ་ཨ་ཀར་ནག་པོ་དང་། བྱ་བྱུལ་རྒྱན་
བྲལ་རྒྱ་ཡིས་བཀའ་། རང་ལྷའི་བསམ་གཏན་ལྷན་པ་ཡིས། བུམ་པར་ལས་མཐུན་ལྷ་བསྐྱེད་དེ། ཡེ་
ཤེས་མཆོད་པ་གཉིས་མེད་བསྟིམ། སྒྲར་ཡང་མཆོད་བསྟོད་མཉེས་པར་བྱ། སྒྲགས་བརྒྱས་ཞིལ་དཀར་བ་
ཡི། འོད་ཟེར་བསེལ་བ་རྣམ་པར་སྟོ། རྒྱས་ལ་བཙོ་མའི་གསེར་འོད་དང་། དབང་ལ་བརྒྱ་རྩ་གའི་
མདོག་ དྲག་པོ་ལ་འོད་ཁ་དོག་ནག་ ཁྲིང་གདུང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིས། བཀའ་རིག་ནད་དང་གདོན་སྒྲིག་
ཞི། ཆོ་དང་སྟོབས་འཕེལ་ལོངས་སྟོན་རྒྱས། དབང་དུ་བྱེད་དང་ཆོར་གཅོད་པར། བསྟོམ་དང་བརྒྱས་པ་
ལྟོག་དང་། བྱ་ཕྱི་ཆ་ཤོ་སྒྲར་ཡ། སྟེལ་བཀའ་འདོད་ལས་སྒྲུབ་བྱེད། རི་སྒྲིང་མདོན་པར་འདོད་པ་
ཡིས། བརྒྱས་པ་རྫོགས་མཐར་ལྷ་འོད་ལྷ། སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་བཀའ་བཀྱས་པ། དེལ་ཞི་སོགས་འདོད་
འབྲས་སྟེར་ཞེས་དང་། ལྷ་རྩ་བེ་ཤོ་རྩ་ཡ། སྒྲགས་མཐར་སྒྲར་བ་བརྒྱས་པའི་རྒྱས། ལེགས་བཀྱས་དབང་
པོ་རྣམ་པར་སྟོང་། ཞེས་དང་། ཤོ་རྩ་ཡ། བེ་ཤོ་རྩ་ཡ། མཐར་སྒྲར་སྒྲགས་བརྒྱས་ལག་བཀྱས་པས། །
ལྷ་རྣམས་བདུན་ཀྱི་ཉེ་བར་གནས། ཞེས་དང་། མི་བཟད་གདོན་ཀྱིས་ཉེན་པ་ལ། སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་ལུས་
བཀྱས་ནས། བྱ་བྱུལ་ཡུངས་ནག་ཡི་དྲགས་སྒྲ། ལྷ་ཡི་གཤོག་པ་མ་བྱའི་ཤ བཀའ་གི་མགུལ་ལམ་
དཔུང་པ་ལ། བདུག་པས་ངེས་པར་ཐར་བར་བྱེད། རྩི་ལམ་སྒྲིག་པའི་མཆོན་མ་མཐོང་། བཀའ་མའི་
གོས་ཀྱི་ན་རིས་བདུགས་ཏེ། ཤར་དུ་མདོན་པར་སྟོགས་པ་ཡིས། རིག་སྒྲགས་བརྒྱུ་ཅ་བརྒྱུད་བརྒྱས་
པའི། རྒྱ་ཡིས་བྱུང་བྱས་དག་བ་དང་། སྒྲིག་མེད་དཔལ་དང་ལྷན་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། ལྷས་ཀྱི་སྟོ་
ནས་བརྒྒྱག་པ་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོར་གཟུངས་ཀྱིས་བྱུང་དུ་སྟེམས་པ་བརྒྒྱག་པ་ནི། བདག་
ཉིད་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བུམ་པའི་ནད་དུ་ལྷ་བཙོ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་འབྱེད་པ་ལ། བུམ་པའི་ནད་དུ་
གཟུངས་ལས་གྲུ་ལས་ནག་པོ་ཆེ། བུམ་པ་ཅེ་གསུམ་ཐོགས་པའོ། རྒྱ་སྒྲར་འོད་གཞོན་བུམ་པ་དང་། །
སྟོག་འབྲེང་ཐོགས་བསྐྱེད་སྒྱུན་བྱངས་ནས། བསྟིམ་སྟེ་མཆོད་པ་བྱས་ནས་ནི། རྩོམ་པའི་གཟུངས་སྒྲགས་འདི་
བཤམ་ལ། རྩོམ་སྟན་གྲག་ཏེ་ཉེ་ན་གྲ་ལྷ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་པ་ཡ་ཏི་སྒྲ་དུ། དེ་དང་ལྷན་པས་བརྒྱས་པ་

ཡིས། ཁུས་པ་ཀུན་ཏུ་བྱས་བསམ་ཞིང་། ཁག་འཇམ་ཡི་བདེན་པ་བསྒྲགས་བྱས་ཏེ། མཚོན་ནས་དེ་དག་
 མཁའ་ལ་གཤེགས། བྱམ་པས་སྤྱི་བཞིན་བྱས་བྱས་ན། ཏེ་དག་ལས་ནི་ཐར་བར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །
 གཞན་གྱི་རིགས་སྤྲགས་གྱིས་བདག་གི་རིག་སྤྲགས་བཅད་པས་མ་གྲུབ་ན་དེ་དགོལ་བའི་ཆོག་ནི། བདག་ཉིད་
 གྱི་རིག་སྤྲགས་གྲོག་འཇམ། ཤིང་ལུན་ནམ་རས་ལ། གུར་ཀུམ་མི་འགྱུ་མི་གིས་བྲིས་ཏེ། འདིའི་བསྟེན་པ་
 སྟོན་དུ་སོང་བས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ཏེ། ཕྱག་ནང་དེ་རྒྱུ་གཟུགས་བྱས་ལ་དེའི་མདུན་དུ་བཞག་སྟེ།
 དེ་ལ་མར་ཁུའམ་འོ་མ་སྒྲག་པའི་བྱམ་པ་རྩལ་བཞིན་དུ་ཆོག་བྱས་པས་ཞག་བདུན་དུ་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་...
 ལན་གསུམ་བྱས་བྱས་ན་རིག་སྤྲགས་ལ་སོགས་པས་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྒྲུབས་པས་མ་གྲུབ་ན། བདག་ཉིད་གྱི་ལྟ་ལ་ཕུར་བྱས་བཏབ་པ་ཡིན་པས། ཏེ་དགོལ་
 བའི་ཆོག་ནི་ས་གཙང་མ་ལ་ལྟའི་སྒྲུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་ལ་སོགས་པ་བྱས་ལ་སྤར་བཞིན་དུ་བྱས་པས་འགྲུབ་
 བོ། ཏེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མ་གྲུབ་ན། བདག་ཉིད་གྱི་དག་བཅིང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་དགོལ་
 བར་བྱ་སྟེ། འདིའི་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ། དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ལ། ཕྱག་ནང་དེ་རྒྱུ་གཟུགས་གྱི་མདུན་དུ་
 བདག་ཉིད་ལ་བྱས་འདི་བྱས་པས། བདག་ཉིད་གྱི་དག་བཅིངས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 གཞན་གྱི་རིག་སྤྲགས་བཅད་པ་སོགས་བྱས་པ་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྒྲུབས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། བད་
 དང་བར་ཆད་མང་དུ་བྱུང་བའམ། འབྱུང་པོ་འམ་ལོག་འདྲན་གྱིས་ཟིན་པའམ། རིག་པ་མཚོག་ལས་
 གསུངས་པའི་གདོན་རྣམས་གྱིས་གཙོས་པའམ། བྱང་དུ་སྟེམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོག་པའི་བྱས་གྱི་ཆོག་
 རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བདུད་ཅི་འབྱིལ་བའི་སྤྲགས་རིང་དང་ལྷ་རྣམས་གྱི་སྤྲགས་བསྐྱེད་ཡུངས་ཀར་
 གྱིས་བྲབ་པས་མཚམས་བཅད། བདུད་ཅི་འབྱིལ་བར་བསྐྱེད་ལ་གནས་ལྟར་དེ་རྒྱུ་གཟུགས་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་
 གུ་གུལ་གྱིས་བདུག བྱམ་པ་སྤྱི་པོར་བཀོད་དེ། གང་ལ་སེར་སྒྲ་རྣམ་ཆགས་པ། རྣམ་འཛོམས་དྲི་མ་སེལ་
 མཛད་ཅིང་། བྲགས་ཞི་གཞོན་པ་མི་མངའ་དེས། བྱེད་ལ་བདེ་ལེགས་མཛད་པར་ཤོག འདྲན་པ་གང་
 ཞིག་འགོ་བ་རྣམས། ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཛུང་མཛད་ཅིང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་དེས། བྱེད་ལ་
 བདེ་ལེགས་མཛད་པར་ཤོག སྟོན་པ་བཞུགས་པ་རྣམས་གྱི་རྟེན། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར། གང་
 གི་བདེ་བ་མངའ་མཛད་དེས། བྱེད་ལ་བདེ་ལེགས་མཛད་པར་ཤོག སྟོན་པ་གང་གིས་བྱམས་པ་ཡིས། །
 བྲགས་གྱིས་འགོ་བ་འདི་དག་ཀུན། བྲུ་གཅིག་བཞིན་དུ་རྟག་བསྐྱུངས་དེས། བྱེད་ལ་བདེ་ལེགས་མཛད་པར་
 ཤོག གང་ཞིག་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡི། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྟེན་གྱར་ཅིང་། སྤྱིང་དང་དཔུང་གཉིན་
 གྱུར་པ་སྟེ། བྱེད་ལ་བདེ་ལེགས་མཛད་པར་ཤོག གང་ཞིག་ཆོས་ཀུན་མདོན་སུམ་གྱུར། གཙང་ཞིང་
 བསྐྱུ་བ་མི་མངའ་ལ། གསུང་གཙང་གཙང་མར་མཛད་པ་སྟེ། བྱེད་ལ་བདེ་ལེགས་མཛད་པར་ཤོག །
 དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་གར་སྒྲིམ་པར། བུན་སུམ་ཆོགས་དོན་འབྱོར་གྱུར་ཅིང་། ཏོན་གྲུབ་ཆོགས་ཀྱང་གྲུབ་པ་སྟེ།

བྱེད་ལ་བདེ་ལེགས་མཛད་པར་ཤོག། གང་ཞིག་སྐྱེས་པས་ས་རྒྱལ་མི། འགས་ཚལ་བཅས་པས་རབ་གཡོས་
 ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་དགའ་བྱེད། བྱེད་ལ་བདེ་ལེགས་མཛད་པར་ཤོག། བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་
 བོར་གང་ཞིག་གིས། ས་དག་རྒྱལ་དྲུག་གཡོས་གྱུར་ཅིང་། བདུད་ཡིད་མི་བདེར་གྱུར་པ་དེས། བྱེད་ལ་
 བདེ་ལེགས་མཛད་པར་ཤོག། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྒྱལ་གསུང་བ། །
 ཐུབ་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་བྱུང་སྟེ། བྱེད་ལ་བདེ་ལེགས་མཛད་པར་ཤོག། ཡིད་འཕྲོག་གང་ཞིག་ལུ་སྟེགས་
 བྱེད། ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་ཕམ་མཛད་ཅིང་། ཆོགས་ཀུན་དབང་དུ་མཛད་པ་དེས། བྱེད་ལ་བདེ་ལེགས་
 མཛད་པར་གྱུར། སངས་རྒྱལ་བྱེད་ལ་བདེ་ལེགས་མཛད། བརྒྱ་བྱིན་བཅས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་དང་། འབྲུང་
 བོ་ཀུན་གྱི་བདེ་ལེགས་ནི། བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་སྦྱིན་གྱུར་ཅིག། སངས་རྒྱལ་བསོད་ནམས་མཐུ་དག་དང་། ལྷ་
 རྒྱལ་གྱི་ནི་བསམ་པ་ཡིས། བྱེད་ཀྱི་དོན་འདོད་གང་ཡིན་པ། དོན་དེ་དེ་རིང་འབྲུབ་བར་ཤོག། ཀླང་
 གཉིས་བྱེད་ཅག་བདེ་ལེགས་ཤོག། ཀླང་བཞི་བྱེད་ཅག་བདེ་ལེགས་ཤོག། བྱེད་ཅག་ལམ་འགྲོ་བདེ་ལེགས་
 གྱུར། བྱིར་འོང་དག་གྲང་བདེ་ལེགས་གྱུར། ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་མཚན་བདེ་ལེགས། ཉི་མའི་གུང་
 ལའང་བདེ་ལེགས་ཤོག། བྱེད་ཅག་ཀུན་ཏུ་བདེ་ལེགས་གྱུར། བྱེད་ཅག་སྒྲིག་པར་མ་གྱུར་ཅིག། ཅེས་
 བཀྲ་ཤིས་འདོན་ཞིང་བུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷ་འི་བུམ་པར་བསམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་
 ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། ལྷ་ག་ན་རྟེན་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། བདུད་ཅི་ཐབས་སྦྱོར་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། དེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཐུ་དང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཀྱིས། ཆེ་གོ་མོ་འདི་ཞེས་བྱ་བའི། སམ་བུ་པོ་ཤེལ་གྱི་ཕྱི་སྒྲིབ་དུ། དེ་
 བཞིན་དུ། སམ་བུ་སྒྲིབ་དུ། སམ་རྟོག་དུ། སམ་དུ་སྦྱོར། སམ་རྩྭ་དུ། སམ་ལྷུ་པ་དུ། སམ་གྲ་དུ།
 སམ་ལ་ཀུ་ལ་མི་དུ། སམ་དུ་བུ་བུ་དུ། སམ་རྩྭ་དུ། སམ་ཀུ་ཤུ་ལེ་བྱེད་ཤེ། ཤེལ་གྱི་ཕྱི་སྒྲིབ་
 པ་དང་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེལ་གྱི་ཕྱི་སྒྲིབ་དུ། བདེ་ཐམས་ཅད། རིམས་ཐམས་ཅད། གདོན་ཐམས་ཅད།
 ཉེ་བར་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད། དུས་མ་ཡིན་པར་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད། འཁོན་ཐམས་ཅད། གྲིབ་ཐམས་ཅད།
 བྱེད་ཐམས་ཅད། བྱུར་ཐམས་ཅད། ལྷ་པ་བུ་དུ་ཐམས་ཅད། ལྷ་ས་དུ་ཐམས་ཅད། མི་ལམ་དུ་
 པ་ཐམས་ཅད། རྒྱལ་བསོད་ཀྱི་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད། མཚན་མོ་ནག་མོ་བདུད་ཀྱི་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད།
 བཀྲ་ཤི་ཤིས་པ་ཐམས་ཅད། བགོགས་དང་ལོག་པར་འདྲེན་པ་ཐམས་ཅད། ཅེས་རེ་རེ་འཐར་ཤེལ་གྱི་ཕྱི་སྒྲིབ་
 དུ། ཞེས་བཅོད་སྦྱོར་ཐོན་ཀླང་པའི་བར་ལུས་ཐམས་ཅད་བྱུས་བྱའོ། འདྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལྷའི་སྟགས་ལན་བདུན་བསྐྱེས་
 པས་སྦྱོར་སྟགས་པ་དང་། ལན་བདུན་བསྐྱེས་ཏེ་སྒྲིང་གར་སྟགས་པ་དང་། ལན་བདུན་བསྐྱེས་པས་ལྷེ་བར་སྟགས་པར་
 བྱའོ། དེ་ནས་མ་བྱའི་སྦྱོར་བྱུང་ཅིང་། རྩོགས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་ཡི། གོ་འཕང་འདི་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །
 འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་མ་རུངས་པའི། འདྲུ་དང་བགོགས་གྲང་མེད་པར་ཤོག། རྒྱུན་པོ་ལ་སྟགས་མེད་པར་ཤོག། ལུ་སྟེགས་
 ཅན་ལས་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ཐོབ་བར་དུ། བདུད་སྟེ་བཞི་ཡིས་མི་བྱུང་ཅིང་། བོ་ཉ་མངག་གཞུག་པོ་ཉ་

མོ། །བཀའ་སློབ་པ་མ་བསྐྱེད་པར་ཤོག། །གཙོང་རོང་གཡང་ལ་སློབ་པ་དང་། །གདོན་དང་རིམས་ནད་མེད་པར་
 ཤོག། །སྤར་གྱི་ཤིནྱུ་ཀུ་ཐུན་མཐར་ཡུ་ཡ་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། །སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་ས་འོག་ཏུ་ལྷགས་པར་བསམ་
 མོ། །དེ་ནས་དོན་རྣམས་འཛོམས་གྱི་གཟུངས་ལན་གཉིས་གསུམ་དུ་སྟོན་ལ་ཁུས་ལན་གསུམ་བྱས། །སྤར་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བར་བསྐྱེད།
 གནས་ལྷ་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ། །བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་གདགས་སོ། །དོན་རྣམས་པར་འཛོམས་པའི་ཁུས་ཀྱི་ཚོག་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཆེད་པ་བཞིན།
 ཡུལ་དབུས་གླ་དར་ལུང་གི་རི་ཁོད་དུ་བསྐྱོད་དཀར་པོས་སྦྱར་བའོ། །།མཆོད་པོ། །